

СПІВРОБІТНИЦТВО З ЄВРОЮСТОМ ТА УЧАСТЬ В COSME: РАДА ДАЛА ДОБРО

ПАРЛАМЕНТСЬКА
ЕКСПЕРТНА ГРУПА
З ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Парламентська експертна група з європейської інтеграції (ПЕГ) - незалежна експертна спільнота, створена ГО Фондація «Відкрите суспільство» з метою сприяти виконанню Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, впливаючи на якість законотворчого процесу.

Цей аналітичний огляд підготовлено в рамках проекту «Прозорість та підзвітність законодавства для європейської інтеграції України», що виконується Фондацією «Відкрите суспільство» за підтримки Black Sea Trust for Regional Cooperation.

Погляди, висловлені в цьому матеріалі, відображають особисту позицію авторів і можуть не збігатися з позицією Black Sea Trust, the German Marshall Fund, чи його партнерів.

B | S | T The Black Sea Trust
for Regional Cooperation

A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

Київ, 04070
вул. П. Сагайдачного, 12, офіс 221
Фондація «Відкрите суспільство»
+38 067 930 62 80

info@osf.org.ua
www.peg.org.ua www.osf.org.ua

Верховна Рада ратифікувала Угоду про співробітництво між Україною та Європейською організацією з питань юстиції (**№0122**), метою якої є створення правових підстав для співробітництва між Україною і Європейською організацією з питань юстиції (далі – Євроюст) у боротьбі з тяжкими злочинами, зокрема організованою злочинністю і тероризмом.

Також відбулася ратифікація Угоди між Урядом України і Європейським Союзом про участь України в програмі ЄС «Конкурентоспроможність підприємств малого і середнього бізнесу (COSME) (2014-2020)» (**№0130**), що є значним внеском у виконання Угоди про асоціацію. Участь України у програмі COSME дозволить малому і середньому бізнесу залучати кошти та нематеріальні ресурси Європейського Союзу для більш якісної підготовки українського бізнесу до вільної торгівлі з ЄС, прискореного виходу вітчизняних підприємств на ринок ЄС, зміцнення їхніх торговельних зв'язків з європейськими компаніями та залучення іноземних інвестицій в Україну.

ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА: НЕВЕЛИКИЙ ПОСТУП Є, АЛЕ ГОЛОВНІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ЗАКони НЕ ПРИЙНЯТІ

Верховна Рада направила на доопрацювання до профільного комітету Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» з пропозиціями Президента України від 28.10.2016 (№2009а-д). Як відомо, цей закон був раніше ветований Президентом України, але конкретних пропозицій щодо редакції статей надано не було. Разом з тим, у парламенті немає кворуму в 300 голосів для подолання президентського вето, тому направлення закону на доопрацювання в комітет є наразі єдиним можливим кроком аби уникнути повного скасування закону. Повне скасування означало би почати справу із самого початку – готувати і реєструвати законопроект, проводити обговорювання в комітеті та збирати голоси для прийняття, як мінімум, за основу. Така доля вже спіткала інший закон у сфері довкілля – «Про стратегічну екологічну оцінку» (№ 3259), який 17 січня 2017 року не набрав достатньо голосів для повернення на доопрацювання в профільний комітет і був остаточно відхилений. Вже 21 лютого законопроект з такою ж назвою був зареєстрований у парламенті (№ 6106).

Парламент прийняв та направив на підпис Президента закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо імплементації європейських екологічних норм про охорону середовища рідкісних видів тварин і рослин)» (№2604). Цим законом уточнюються підстави припинення права спеціального використання об'єктів

тваринного світу, передбачається відповідальність у разі знищення середовища перебування (зростання) видів тваринного та рослинного світу, занесених до Червоної книги України, а також збільшуються розміри адміністративних штрафів за погіршення або знищення середовищ існування видів дикої флори та фауни. Закон сприятиме імплементації положень Угоди про асоціацію у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Також для імплементації міжнародних норм у сфері охорони навколишнього середовища прийнято в цілому закон про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо виконання Конвенції 1979 року про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі) (№2023). Цим законом пропонується уточнити умови ввезення в Україну та вивезення за її межі об'єктів тваринного світу, вимоги щодо відшкодування шкоди, заподіяної об'єктам тваринного світу, та щодо охорони тваринного та рослинного світу під час заготівлі деревини. Також уточнюються законодавчі положення щодо порядку визначення лімітів на спеціальне використання природних ресурсів в природних заповідниках, біосферних заповідниках та національних природних парках, вимоги до освіти керівників спеціальних адміністрацій, що здійснюють управління територіями та об'єктами природно-заповідного фонду, розміри адміністративних штрафів за скоєння правопорушень у даній сфері тощо.

ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЇ: ПОСТУПУ НЕ ОЧІКУЄТЬСЯ

Не зважаючи на активну позицію уряду та громадськості, парламент не прийняв в цілому, а повернув на повторне друге читання законопроект про електронні довірчі послуги (№4685). Основні зауваження, підготовлені експертами Головного юридичного управління ВРУ стосувалися повноважень органу, що відповідатиме за формування та реалізацію державної політики у сфері електронних довірчих послуг та координації роботи в цій сфері Кабінетом Міністрів України.

Що стосується законопроекту «Про електронні комунікації» (3549-1), то він в черговий раз не був включений до порядку денного. Експерти ПЕГ висловлювали застереження щодо процедури проходження реформи саме у сфері телекомунікацій.

Досі немає дорожньої карти наближення законодавства України у цій сфері, на підставі якої було би логічно, з урахуванням усіх норм, що діють в ЄС, розглядати відповідні законопроекти. Додаток XVII-3 до Розділу IV Угоди про асоціацію зобов'язує Україну здійснити імплементацію низки актів Євросоюзу, що встановлюють спільні рамки на ринку надання електронних комунікаційних послуг. Але законопроект №3549-1 не враховує значний обсяг норм актів ЄС, а запропонована ним концепція регулювання відрізняється від підходів, діючих в Європейському Союзі. Основні недоліки – слабкі, порівняно з ЄС, гарантії захисту прав споживачів електронних комунікаційних послуг, недостатні гарантії ефективного державного регулювання та забезпечення справедливої конкуренції.

ДИНАМІКА ЗАКОНОТВОРЧОСТІ

Прийняті закони:

- «Про ратифікацію Угоди про співробітництво між Україною та Європейською організацією з питань юстиції» (№0122) (закон ще не підписаний Президентом).
- «Про ратифікацію Угоди між Урядом України і Європейським Союзом про участь України в програмі ЄС «Конкурентоспроможність підприємств малого і середнього бізнесу (COSME) (2014-2020)» (№0130).
- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (щодо виконання Конвенції 1979 року про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі) (№2023).
- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (щодо імплементації європейських екологічних норм про охорону середовища рідкісних видів тварин і рослин) (№2604).

Законопроекти, передані на доопрацювання в комітет після їх розгляду на пленарному засіданні:

- «Про оцінку впливу на довкілля» з пропозиціями Президента України від 28.10.2016 (№2009а-д).
- «По електронні довірчі послуги» (№4685).

Передано на доопрацювання до Уряду:

- «Про залізничний транспорт України» (4593).
- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері автомобільного транспорту з метою приведення їх у відповідність з актами Європейського Союзу» (4683).

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЕКСПЕРТІВ

1) У Регламенті Верховної Ради України необхідно передбачити норму про обов'язковий висновок про відповідність Угоді про асоціацію та праву ЄС, який має додаватися до кожного законопроекту, що реєструється в парламенті.

2) Парламенту необхідно прискорити розгляд євроінтеграційних законопроектів, які підготовлені Урядом та народними депутатами (перелік додається).

ЗАКОНОТВОРЧІСТЬ І ВИКОНАННЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ УКРАЇНА - ЄС

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ЗАКОНОПРОЕКТИ НА РОЗГЛЯДІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№	р/н	Назва	Стан розгляду
1.	4614	Про внесення змін до Митного кодексу України щодо захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України	Не включено до порядку денного сесії
2.	4615	Про внесення змін до Митного кодексу України (щодо виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС)	Не включено до порядку денного сесії
3.	4584	Про внесення змін до деяких законів України, що регулюють державну статистичну діяльність	Рекомендований профільним комітетом до прийняття за основу (30.06.2015)
4.	4593	Про залізничний транспорт України	Повернуто на доопрацювання ініціатору внесення (21.02.2017)
5.	4683	Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері автомобільного транспорту з метою приведення їх у відповідність з актами Європейського Союзу	Повернуто на доопрацювання ініціатору внесення (21.02.2017)
6.	4941-д	Про енергетичну ефективність будівель	Рекомендований профільним комітетом до прийняття за основу
7.	2845	Про безпечність та гігієну кормів	Рекомендований профільним комітетом до прийняття за основу (30.06.2015)
8.	4611	Про вимоги до предметів та матеріалів, що контактують з харчовими продуктами	Рекомендований профільним комітетом до прийняття за основу (20.09.2016)
9.	4589	Про внесення змін до деяких законів України щодо безпечності харчових продуктів	Рекомендований профільним комітетом до прийняття за основу (06.12.2016)
10.	4579	Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо набуття, розпорядження та охорони авторського права та суміжних прав	Опрацьовується в профільному комітеті
11.	4629	Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет	Опрацьовується в профільному комітеті
12.	4646	Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (щодо удосконалення деяких положень)	Опрацьовується в профільному комітеті
13.	4775	Про внесення змін до деяких законів України стосовно об'єднань єврорегіонального співробітництва	Опрацьовується в профільному комітеті

ЗАКОНОТВОРЧІСТЬ І ВИКОНАННЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ УКРАЇНА-ЄС

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ЗАКОНОПРОЕКТИ НА РОЗГЛЯДІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№	р/н	Назва	Стан розгляду
14.	4777	Про внесення змін до Митного кодексу України щодо уповноваженого економічного оператора та спрощень митних формальностей	Опрацьовується в профільному комітеті
15.	4776	Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування операцій із ввезення на митну територію України товарів уповноваженими економічними операторами	Опрацьовується в профільному комітеті
16.	5448	Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції	Опрацьовується в профільному комітеті
17.	5548	Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав споживачів	Опрацьовується в профільному комітеті
18.	5598	Про Фонд енергоефективності	Опрацьовується в профільному комітеті
19.	5627	Про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення транзитних процедур у відповідність з Конвенцією про єдиний режим транзиту та Конвенцією про спрощення формальностей у торгівлі товарами	Опрацьовується в профільному комітеті
20.	6106	Про стратегічну екологічну оцінку	Опрацьовується в профільному комітеті
21.	6016	Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність	Опрацьовується в профільному комітеті
22.	6023	Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони географічних значень	Опрацьовується в профільному комітеті
23.	4493	Про ринок електричної енергії України	Прийнято в першому читанні (22.09.2016)
24.	4591	Про Установу бізнес-омбудсмена	Прийнято в першому читанні (31.05.2016)
25.	4644	Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення їх у відповідність із законодавством Європейського Союзу у сфері перевезення небезпечних вантажів	Прийнято в першому читанні (17.01.2017)
26.	0906	Про державний контроль, що здійснюється з метою перевірки відповідності законодавству про безпечність та якість харчових продуктів і кормів, здоров'я та благополуччя тварин	Переданий на повторне друге читання (21.02.2017)
27.	2431	Про внесення змін до законодавства про захист економічної конкуренції щодо визначення органами Антимонопольного комітету України розміру штрафів за порушення законодавства про захист економічної конкуренції	Переданий на повторне друге читання (26.01.2016)
28.	4685	Про електронні довірчі послуги	Передано на повторне друге читання (07.02.2017)
29.	4619	Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо оподаткування тютюнових виробів)	Проголосовано як поправку (06.12.2016)
30.	2009а-д	Про оцінку впливу на довкілля з пропозиціями Президента України від 28.10.2016	Повернуто на доопрацювання в профільний комітет